

ADMINISTRACIÓN PÚBLICA E COOPERATIVAS

Enrique GARCÍA LLOVET

Universidade de Santiago de Compostela

SUMARIO: 1. Introducción. O poder público e as cooperativas; 2. O ordenamento do sector nun modelo complexo de organización territorial do Estado; 3. A intervención administrativa nas cooperativas. 3.1. Tipoloxía de títulos de intervención: fomento, ordenamento, intervención de cooperativas; 3.2. Fomento; 3.3. Intervención temporal de sociedades cooperativas; 4. Ordenamento; 4.1. Inspección; 4.2. Potestade sancionadora; 4.3. Descualificación.

SUMARIO: 1. Introducción. El poder público y las cooperativas; 2. La ordenación del sector en un modelo complejo de organización territorial del Estado; 3. La intervención administrativa en las cooperativas. 3.1. Tipología de títulos de intervención: fomento, ordenación, intervención de cooperativas; 3.2. Fomento; 3.3. Intervención temporal de sociedades cooperativas; 4. Ordenación; 4.1. Inspección; 4.2. Potestad sancionadora; 4.3. Descalificación.

SUMMARY: 1. Introduction: Public power and co-operatives; 2. The regulation of the sector in a complex model of territorial organization of the State.; 3. Administrative intervention in the co-operatives; 3.1. Typology of titles of intervention: promotion, regulation, intervention of co-operatives; 3.2. Promotion; 3.3. Temporal intervention of co-operative societies; 4. Regulation; 4.1. Inspection; 4.2. Power of sanction; 4.3. Desqualification.

1. Introducción. O poder público e as cooperativas.

A actitude dos poderes públicos fronte ó fenómeno cooperativo evolucionou historicamente. A actitude inicial de rexeitamento cara a modelos de organización da produción, distribución e consumo transformouse, sen que a este proceso fosen alleos os principios que impregnaron a consolidación dun modelo de Estado social no constitucionalismo da posguerra, con tódolos impulsos á actividade cooperativa que se iniciaran anteriormente nunha orde de complexidade na que non me deterei. O exame dos procesos de intervención dos poderes públicos na actividade cooperativa ha de iniciarse cunha obrigada referencia á nosa norma constitucional, en efecto a nosa Constitución española de 1978 veu establecer unha obriga dos poderes públicos de impulso e aseguranza das sociedades cooperativas e do conxunto do movemento cooperativo, así o artigo 129.2 establece que os poderes públicos "*promoverán eficazmente as diversas formas de participación na empresa e fomentarán, mediante unha lexislación adecuada, as sociedades cooperativas*".

Unha obriga que encontra expresa acollida como principio xeral informador na LXC, ó disciplina-los procesos de intervención dos poderes públicos: "o Estado reconece como tarefa de interese público a promoción, estímulo e desenvolvemento das sociedades cooperativas e das súas estruturas de integración económica e representativa, a liberdade e autonomía das cales garante" (art. 150).

2. A ordenación do sector nun modelo complexo de organización territorial do Estado.

O cumprimento dese xenérico mandato contido no artigo 129.2 do texto constitucional ha de ser coherente co modelo de organización territorial do Estado. En efecto, coñecida xa esa obriga, a identificación de cales son os poderes públicos territoriais sobre os que recaen impón un exame da distribución competencial na materia.

Cómpre realizar unha primeira reserva respecto da identificación do título competencial; en efecto se, como sinala a LXC, "calquera actividade económica poderá ser organizada e desenvolvida mediante unha sociedade constituída ó abeiro da presente lei" é necesario individualiza-la competencia en razón da actividade (crédito, agricultura, ...) da competencia en razón do ente societario que realiza a actividade.

A distinción, en principio carente de dificultade, ofrece algúns problemas na práctica; así, a título de exemplo, a disciplina específica dos órganos sociais que considera a Lei 13/1989, do 26 de maio, de cooperativas de crédito, presenta diferencias substantivas respecto do réxime previsto na LXC na mesma materia, de forma singular a esixencia de que a dirección da cooperativa de crédito lle estea encomendada a un ou a máis directores xerais (art. 9.7) mentres que a LXC considera só con carácter opcional o nomeamento de director (art. 60).

A disciplina dunha actividade constitúe así o título competencial específico, en palabras do TC: "independentemente das peculiaridades organizativas e funcionais das entidades en cuestión, sometidas á competencia exclusiva autonómica, en canto [estas entidades] realicen ou leven a cabo actividades como a aseguradora, sobre as que o Estado dispón de competencia normativa básica, serán aplicables as bases de ordenación que o Estado establece ... a reserva á competencia estatal das bases da actividade aseguradora non establece exclusións fundadas en peculiaridades propias das entidades que as realizan, e é pois, plenamente aplicable a estas entidades no exercicio desa actividade".¹

O acoutamento do réxime da sociedade cooperativa como obxecto material do título competencial non esgota as dificultades do proceso de articulación competencial.

1.- STC 86/1989, de 11 de maio.

En efecto o artigo 149.1 do texto constitucional considera entre as materias sobre as que se lle reserva ó Estado un título competencial no seu apartado 6º a lexislación mercantil. Non parece discutible a primeira vista a inclusión do réxime xurídico das sociedades cooperativas na lexislación mercantil, estando reservada a disciplina polo menos deses contidos ó lexislador estatal; se ben a regulación material da intervención dos poderes públicos nas sociedades cooperativas pode entenderse como allea a estes contidos materiais.

O artigo 149.1 do texto constitucional non é, sen embargo, susceptible dunha lectura illada e a asunción polas Comunidades Autónomas de competencias exclusivas en relación coas cooperativas levou ó TC a afirmar que é necesario rescindir de calquera posición doutrinal acerca de se as cooperativas han de cualificarse ou non como sociedades mercantís "Xa que a interpretación ha de situarse no contexto do ordenamento vixente".

A asunción estatutaria de competencias en materia de cooperativas parece incompatible cunha integración desa mesma materia no artigo 149.1.6. A solución que á cuestión ofrece o TC é polo que dixemos de natureza funcional. A necesidade de integrar un título competencial estatutariamente asumido esixe excluír da análise os parámetros de natureza estrictamente técnica para reconducilo mesmo a uns criterios hermenéuticos de corte funcional e que permitan unha interpretación sintética do bloque de constitucionalidade.

O problema que me ocupa ofrece, con todo, uns matices que o propio TC ten en conta cando inmediatamente da opción integradora sinalada procede a un segundo proceso de acoutación segundo o cal "a competencia lexislativa da Comunidade en materia de cooperativas ha de exercerse, de acordo co artigo 10.23 do Estatuto "conforme á lexislación xeral de carácter mercantil" expresión que ha de interpretarse no sentido de que haberá de respectar tal lexislación en canto sexa aplicable ás cooperativas, como sucede naqueles casos nos que a lexislación xeral de cooperativas remite á lexislación mercantil ou tamén cando contén preceptos mercantís".²

A interpretación que se impón, con ser complexa, parece non deixar lugar a dúbidas sobre as dimensións de exclusión do réxime das cooperativas da materia competencial que se acolle no artigo 149.1.6., pois esta non é absoluta senón que aqueles elementos mercantís, ben por omisión ben pola súa natureza, que estean sometidos a esa reserva correspóndenlle na súa integridade ó Estado.

A extensión espacial da competencia foi tamén obxecto de atención do noso TC. O problema non é outro que a eficacia extraterritorial dos procesos de ordenación, de forma singular o outorgamento de autorizacións para determinadas operacións, da actividade das entidades cooperativas.

2.- STC 72/1983, 28 de xullo.

As entidades cooperativas proxectan a súa actividade no tráfico mercantil máis aló dos límites territoriais dunha CA, iso non ha de afectar, en principio, ós principios de repartición de competencias antes referidos. A cuestión preséntase con outros perfís cando da actividade puntual fóra do ámbito territorial pasamos a unha actividade dotada das notas de estabilidade e continuidade. Respecto deste problema a doutrina do TC comeza por afirma-lo principio de territorialidade pois "de acordo coa lexislación xeral en materia de cooperativas, a competencia atribuída á Comunidade Autónoma abarca as cooperativas de ámbito provincial intracomunitario e as de ámbito supraprovincial pero non supracomunitario, dado que supra Comunidade Autónoma a competencia correspóndelle ó Estado"³ un principio de territorialidade que hai que considerar na súa proxección sobre a articulación competencial.

En efecto respecto da proxección deste principio ha de terse en conta en primeiro lugar, para determina-lo seu alcance, unha distinción entre a "actividade societaria típica" e as relacións externas e/ou instrumentais respecto desta.

A limitación territorial non exclúe a competencia da Comunidade autónoma "para regular por lei as cooperativas que levan a cabo a súa actividade societaria típica dentro do territorio da Comunidade, aínda cando establezan relacións xurídicas ou realicen actividades de carácter instrumental fóra do territorio desta"⁴; agora ben, tanto o telos do principio de territorialidade como a súa construción no caso concreto esixen unha última acoutación: a atribución da competencia á Comunidade Autónoma para disciplina-la actividade das entidades cooperativas, incluso respecto daquelas cunha proxección relational ou instrumental ad extra só alcanza ó núcleo da actividade da entidade, é dicir á ordenación da actividade de cooperación, en razón diso as actividades fóra do marco territorial da CA onde se radican non quedan integradas na competencia da CA, e iso non só en razón do alcance exacto da articulación positiva do principio de territorialidade sobre a materia cooperativa senón tamén pola integración dese núcleo de relacións nas materias competenciais que definen dun lado o artigo 149.1.6. (lexislación mercantil), así como nas reservas contidas no mesmo precepto a favor do Estado en relación coas normas para a resolución dos conflitos de leis.

3. A intervención administrativa nas cooperativas.

A acción dos poderes públicos en relación coas entidades cooperativas non se esgota na regulación legal do réxime de funcionamento destas sociedades. Os poderes públicos, de forma moi cualificada as administracións públicas, actúan directamente sobre as cooperativas.

O mandato recollido no artigo 129 do texto constitucional fai referencia ó fomento non como título específico de intervención, na xa clásica estrutura

3.- STC 44/1984, de 27 de marzo.

4.- STC 72/1983, do 29 de xullo.

trimembre de fomento/policía/servicio público, senón como telos da actividade deses mesmos poderes.

Este mandato constitúe o punto clave da lexislación na materia como recoñeceu hai xa unha década a LXC ó fundar, na exposición de motivos, nese mesmo mandato as reformas lexislativas que o texto legal incorporaba, principio que reitera no artigo 150 "De conformidade co mandato contido no artigo 129.2. da Constitución española o Estado recoñece como tarefa de interese público a promoción, estímulo e desenvolvemento das sociedades cooperativas e das súas estruturas de integración económica e representativa, a liberdade e autonomía da cal garante".

Así o fomento (promoción, estímulo e desenvolvemento) das sociedades cooperativas ha de cohonestarse coa liberdade e autonomía destas.

3.1. *Tipoloxía de títulos de intervención: fomento, ordenación, intervención de cooperativas.*

Se admitimos que o fomento do cooperativismo constitúe un telos que vai máis alá, moito máis alá, da forma específica de actividade administrativa que normalmente identificamos baixo ese nome parece necesario individualizar cales son esas formas de actividade.

Una primeira aproximación ó texto preséntanos tres títulos de intervención de natureza e réxime xurídico ben distinto: en primeiro lugar o fomento en sentido estricto, en segundo lugar os procesos de ordenación que mediante o exercicio de potestades de inspección e de sanción disciplinan a conformidade da actividade das entidades cooperativas coa normativa reguladora destas.

A lei galega non supón a este respecto unha novidade nin respecto da normativa estatal nin respecto das leis territoriais vixentes, hai que sinalar só unha disciplina máis acabada dalgunhas das medidas de fomento na normativa autonómica, sobre iso volverei inmediateamente.

A tipoloxía dos títulos e técnicas de intervención, que desborda amplamente a concepción estricte de fomento, presenta un problema no que considero necesario determe brevemente. Este non é outro que a compatibilidade entre os títulos e técnicas referidos, que veñen conformar un auténtico réxime tuitivo, cos principios de autonomía e liberdade das entidades cooperativas.

A LXC tenta facer compatible esta función tutelar co principio de liberdade ó establecer no seu artigo 2 "A xestión e o goberno das sociedades cooperativas corresponde exclusivamente a estas e ós seus socios sen prexuízo do establecido no título II da presente lei", sendo este título, como de todos é coñecido, o que regula a acción da Administración nas entidades cooperativas.

Un xuízo sobre o respecto ós principios de autonomía e independencia que a disciplina da actividade administrativa no sector só é posible tras un exame das distintas formas de actividade e a súa comparación coas potestades públicas respecto de entes societarios non cooperativos.

Por último parece necesario realizar unha análise comparada das distintas leis territoriais en relación coa normativa galega non só na orde técnico xurídica senón tamén para confronta-lo grao de satisfacción dese delicado equilibrio entre independencia e tutela.

3.2. *Fomento.*

O fomento como actividade xeral de impulso da iniciativa privada coñece múltiples técnicas, sendo usual a clasificación en: estímulos honoríficos, estímulos xurídicos e estímulos económicos. A vixencia dos primeiros é hoxe máis que dubidosa, sendo relevantes dun lado os estímulos xurídicos, aqueles que implican o outorgamento a favor do beneficiario dun status xurídico ou o recoñecemento dunha relación que sen ter un contido patrimonial directo permitan a obtención deste, e por outro os estímulos económicos, nos que ese elemento patrimonial é o obxecto principal do status ou relación que vincula á Administración e ó beneficiario.

O proxecto de lei considera unha serie de medidas de fomento que podemos incluír sen dificultades dentro da categoría de estímulos xurídicos; así, cunha funcionalidade diversa, a cualificación "como entidades de carácter non lucrativo [de] as cooperativas que, polo seu obxecto, actividade e criterio económico, acrediten a súa función social".

As restantes medidas que considera o proxecto de lei aínda tendo unha matriz de estímulo xurídico traen consigo unhas consecuencias económicas concretas, así a adxudicación preferente nos casos de empates nos concursos e subastas convocadas para a contratación de obras, servicios e subministracións; igualmente a equiparación a efectos de beneficios que outorga a lexislación aplicable ás concentracións de empresas cooperativas respecto das agrupacións e concentracións de empresas, o réxime substantivo das cales vén disciplinado pola Lei 12/1991, do 29 de abril.

Finalmente considéranse tres estímulos de contido directamente económico: en primeiro lugar a consideración de maioristas aplicándolles as tarifas e prezos correspondentes e poderán detallar como minoristas na distribución e venda; en segundo lugar a exclusión das entregas de bens e prestacións de servicios dos socios das cooperativas ás mesmas do réxime de vendas cualificándoas como operacións societarias internas; por último establécese que os títulos e valores emitidos por sociedades cooperativas co fin de atende-lo seu obxecto social sexan cualificados como aptos para cubri-lo coeficiente de investimentos obrigatorios das caixas de aforros e establécese unha contía mínima de investimentos do total de fondos desas entidades de crédito.

Por último as axudas de contido económico que teñen por obxecto o réxime fiscal das cooperativas son obxecto de análise no estudio do profesor López Díaz⁵ ó que me remito.

5.- Antonio LÓPEZ DÍAZ, "Réxime fiscal das cooperativas", neste mesmo número.

3.3. Intervención temporal de sociedades cooperativas.

Os poderes de intervención temporal de cooperativas que considera o proxecto de lei atenden dun lado a unha xenérica función de garantía da orde pública económica e doutro á específica función tutelar que a eses mesmos poderes públicos se lles encomenda respecto desta categoría de entes societarios.

En efecto entre as potestades de policía que o ordenamento lles atribúe ós poderes públicos encontrámo-la intervención de empresas como unha técnica cualificada.

Non existe no noso ordenamento unha disciplina unitaria do instituto da intervención de empresas, encontrándonos cunha regulación específica en cada sector, así entidades de crédito e entidades aseguradoras, respecto destas últimas a Lei 30/1995, do 8 de novembro sobre ordenación e supervisión do seguro privado e respecto das primeiras a Lei 26/1988 sobre disciplina e intervención de entidades de crédito, convén recordar como o réxime de intervención de entidades de crédito, de forma singular as caixas de aforros, constitúe un dos referentes históricos obrigados na análise diacrónica dos procesos de intervención de empresas. A regulación dos procedementos de intervención administrativa de entidades de crédito e nas entidades aseguradoras atende á garantía tanto do interese público coma á tutela de dereitos e intereses dos particulares.

O *telos* dos procesos de intervención de entidades cooperativas é, pola contra, de matriz plural. En efecto, a intervención pode perseguir garanti-la continuidade da propia cooperativa, os intereses dos socios ou os intereses de terceiros. Unha primeira diferenza aparece nunha comparación deste precepto co artigo 152 da LXC, en efecto a norma estatal considera como supostos que lexitimen o exercicio das potestades de intervención temporal só o perigo para intereses de terceiros ou dos propios socios, non considerándose polo tanto o perigo para a entidade cooperativa, pódese argumentar que o perigo para a entidade encóntrase implícito na normativa estatal referida, polo que o perigo para os intereses dos socios ha de supor un perigo para a entidade cooperativa. A realidade é, sen embargo, máis complexa sendo posibles supostos nos que o perigo se presente pola actuación da cooperativa respecto dunha parte dos socios.

Si a normativa estatal considera un abano de supostos lexitimadores da intervención temporal máis reducida cá que incorpora o proxecto, non sucede o mesmo respecto das medidas de intervención, así mentres o proxecto de lei disciplina como medidas de intervención únicas: de un lado a designación dun funcionario con facultades de convocar e presidi-la Asemblea Xeral da Sociedade, establecendo a orde do día e doutro o nomeamento de funcionarios para intervi-los órganos das cooperativas, carecendo de validez os acordos que se adopten sen a súa aprobación; a lei estatal considera unha terceira medida que é a "suspensión temporal da actuación dos órganos sociais da cooperativa, nomeando un ou varios administradores provisionais que asumirán as funcións

daqueles ", unha medida de intervención extrema na súa intensidade. Se acudimos a un exame das leis territoriais na materia vemos que unha parte delas recolleron estas últimas facultades entre o conxunto de medidas de intervención; así a Lei 4/1993, do 24 de xuño, de cooperativas da CAV no seu artigo 142.1.c), sen embargo outras normas territoriais non recolleron esa medida en ocasións ó excluír do seu articulado o réxime de intervención das entidades, así o DL 1/1992, do 10 de febreiro, polo que se aproba o Texto refundido da lei de cooperativas de Cataluña.

As diferencias alcanzan tamén ó procedemento, así mentres a normativa estatal residencia no ministro de Traballo só a competencia para designar los funcionarios que han de convocar e presidir la Asemblea xeral, correspondéndolle ó Consello de Ministros a competencia para acordar las restantes, máis trascendentes, medidas de intervención, o proxecto atribúelle a competencia para acordar tódalas medidas de intervención temporal ó conselleiro competente en materia de traballo.

O procedemento para acordar medidas de intervención temporal de cooperativas presenta graves lagoas á espera do desenvolvemento regulamentario, así de forma moi cualificada a ausencia dun trámite de audiencia dos órganos de dirección da cooperativa, anterior ó momento de acordar las medidas de intervención. Un trámite que parece obrigado, como exemplo a previsión neste sentido contida na Lei 26/1988, do 29 de xullo de disciplina e intervención das entidades de crédito (art. 33), unha obriga que toma causa dun dereito constitucionalmente recoñecido de defensa nun procedemento administrativo, un dereito de defensa que non só se articula respecto dos procedementos de natureza sancionadora como en ocasións equivocadamente se entende senón que se constitúe nun dereito de actuar, en defensa dos dereitos e intereses lexítimos, en calquera procedemento administrativo que poida concluír cunha resolución que afecte ó patrimonio dunha persoa, entendendo o concepto de patrimonio nunha dimensión que trascende o estrictamente económico.

O procedemento para acordar medidas cautelares considera sen embargo un informe preceptivo do Consello Galego de Cooperativas, así como un informe perceptivo da Consellería competente en materia de economía e facenda cando as medidas de intervención afecten a unha cooperativa de crédito, seguros ou con sección de crédito; respecto deste último apartado do artigo 140 hei volver a un problema examinado anteriormente como é a distribución competencias entre os distintos entes territoriais en materia de entidades cooperativas.

En efecto a lectura deste inciso do art. 140 do proxecto presenta o problema da competencia autonómica para acordar medidas de intervención temporal de cooperativas de crédito. A análise do problema ha de partir dun exame da normativa en materia crédito cooperativo. A LXC malia a enunciar entre as distintas clases nas que ordena as sociedades cooperativas ás cooperativas de crédito non contén unha disciplina mínima destas ó contrario do que sucede coas res-

tantes clases de cooperativas que considera. A remisión á Lei 13/1989, do 26 de maio, de cooperativas de crédito imponse, mais nela tampouco encontraremos solución ó problema que nos ocupa. En efecto o artigo 12 da Lei 13/1989 remítenos para a ordenación das medidas de intervención á LDIEC, que dedica seu título III á disciplina das ditas medidas, pois ben o artigo 42.7 b) declara básico o dito título III "Para os efectos do exercicio polas Comunidades Autónomas das competencias que teñan atribuídas en materia de caixas de aforro e cooperativas de crédito", pois ben ese título III establece como órgano competente para acorda-las medidas de intervención o Banco de España.

Unha primeira lectura parece impoñerse, esta non pode ser outra que a competencia exclusiva do Banco de España para acorda-las medidas de intervención temporal de crédito. A tese citada parece reforzarse cando confrontámo-la redacción deste apartado b) do artigo 42.7 do citado texto legal co seu apartado a) no que declarándose básicos los preceptos contidos no título II da mesma lei exceptúanse da dita cualificación "as referencias contidas neles a órganos ou entidades estatais", no mesmo sentido e respecto do exercicio da potestades sancionadora polas Comunidades Autónomas do conxunto das entidades de crédito este mesmo artigo singulariza as caixas de aforros e cooperativas de crédito como as únicas entidades sometidas, no marco da asunción estatutaria das competencias, ó exercicio do poder punitivo por parte das administracións autonómicas, pero o que me interesa destacar é como ese mesmo artigo e respecto do exercicio desa mesma potestade cualifica determinados preceptos de básicos "salvo as referencias contidas naqueles órganos ou entidades estatais".

A tese que sosteño encontra cumprida base na doutrina do noso TC, así na Sentencia 96/1996, do 30 de maio o TC afirma, fronte a unha impugnación da constitucionalidade do citado art. 42.7 b) da LDIEC "Basta con examina-lo suposto que desencadea a intervención do Banco de España para aprecia-lo carácter básico da regulación, e que a atribución de facultades puramente executivas nestes supostos excepcionais encóntrase xustificada, como declaramos na sentencia sobre as caixas de aforro de Cataluña e Galicia (STC 48/1988)", se ben engade inmediatamente "esta conclusión, como é obvio, en nada altera as que acadamos naquela ocasión acerca da validez das medidas de intervención que poden adopta-las autoridades autonómicas, de acordo coa súa propia lexislación, sempre que sexa compatible coa eventual intervención estatal".

A resposta é, polo xa dito, complexa: respecto dos supostos de intervención considerados na LDIEC a competencia ha de ser do Banco de España, respecto de supostos de intervención non considerados na norma estatal pero recollidos na normativa autonómica a competencia é da Comunidade Autónoma, só así pode salvarse a constitucionalidade do apartado 4 do artigo 140 do proxecto de lei autonómico.

4. Ordenamento.

4.1. *Inspección.*

O proxecto de lei considera unha potestade inspectora á que acompaña, como lóxico complemento, a atribución de potestades de contido punitivo e que examinarei máis adiante. A intensa vinculación entre ámbalas potestades, polo demais común no conxunto do ordenamento, queda de manifesto no artigo 138.1. ó sinalar no seu inciso final que os inspectores prestarán o seu asesoramento "para evitar que as cooperativas incorran en infracción, podendo advertir e aconsellar en lugar de iniciar un procedemento sancionador".

A función de inspección de acordo con estes presupostos "realizarase preferentemente con carácter preventivo".

A función inspectora dos poderes públicos autonómicos presenta de entrada unha dobre articulación. A actividade de inspección en relación co cumprimento por parte das entidades cooperativas da lexislación que disciplina o seu funcionamento en razón da súa natureza e, xunto coa mesma, a función de inspección que toma título dos poderes de regulación que sobre o sector de actividade económica.

4.2. *Potestade sancionadora.*

O proxecto de lei contén un cadro de infraccións e sancións respecto do que prima facie nada hai que obxectar. Un cotexo co listado enumerado no artigo 153 da LXC permite afirmar que o lexislador autonómico disciplinou o réxime sancionador cun talante decididamente rigorista, así a título de exemplo o proxecto de lei cualifica de infracción moi grave "imputa-las perdas contradicindo o establecido nesta lei ou nos estatutos sociais" mentres que a LXC cualifica só como grave unha infracción cunha tipificación homologable "non imputa-las perdas do exercicio económico ou imputalas vulnerando as normas establecidas na lei, os Estatutos ou os acordos da Asemblea xeral".

Unha comparación no número de supostos que se consideran como infraccións moi graves e graves pódenos dar unha idea das dimensións, polo menos sobre o papel deste rigorismo, así a normativa estatal considera só catro supostos de infraccións moi graves mentres que o proxecto de lei tipifica dez condutas como merecedoras da cualificación de infracción moi graves.

O cadro de sancións merece un xuízo idéntico, a título de exemplo o intervalo das infraccións tanto leves como graves é máis oneroso na contía das multas previstas no seu grao mínimo na normativa autonómica do que na estatal.

O panorama reforza eses tintes rigoristas se ás diferencias sinaladas en canto ós umbrais de sanción de cada tipo de faltas lle engadimo-la penalidade que se deriva dos supostos de reincidencia que reciben expresa disciplina na normativa autonómica e non se consideran na normativa estatal, esa penalidade agravada tradúcese na posibilidade de impo-lo duplo da sanción máxima prevista

de acordo coa cualificación da infracción nos supostos de comisión dunha infracción do mesmo tipo e cualificación no prazo de un ano.

O límite cuantitativo nas sancións é, sen embargo, coincidente coas reservas que deben terse nos supostos de reincidencia, e se ben en canto ó límite máximo a normativa autonómica engade explicitamente a descualificación como sanción das faltas moi graves a LXC que non o considera como sanción no cadro que delas recolle o artigo 153, si o acolle no artigo 154 ó cita-las causas de descualificación de cooperativas no artigo 154.1.b) "Comisión de infraccións graves de normas imperativas ou prohibitivas da presente lei".

4.3. *Descualificación.*

A descualificación da sociedade cooperativa intégrase no proxecto de normativa autonómica como sanción sen que iso implique que a comisión dunha infracción sexa o único suposto no que proceda acorda-la descualificación da sociedade cooperativa.

O proxecto considera, ademais do suposto de descualificación-sanción, a descualificación da sociedade cooperativa nos supostos de perda ou incumprimento dos requisitos necesarios para a cualificación da sociedade cooperativa así como nos supostos que recolle o artigo 86 do proxecto ó disciplina-las causas de disolución das sociedades cooperativas.

O procedemento en materia de descualificación atribúelle a competencia ó conselleiro competente en materia de traballo, e esíxese informe preceptivo tanto da Inspección de Traballo coma do Consello Galego de Cooperativas, igualmente esíxese informe preceptivo da Consellería de Economía e Facenda nos supostos de descualificación de cooperativas de crédito, de seguro ou con sección de crédito. Os problemas de acordo coa articulación competencial en materia de intervención temporal non se presentan neste caso como tampouco se encontran en exercicio pola Comunidade Autónoma da potestade sancionadora respecto das cooperativas de crédito, dado que a reserva de competencias a favor do Banco de España operaba na LDIEC unicamente respecto dos acordos sobre medidas de intervención temporal e para algúns, non todos, os supostos de exercicio da potestade sancionadora.

Por último algún dos reproches realizados ó procedemento de forma moi cualificada a ausencia dun trámite de audiencia, non son predicables respecto dos procedementos de descualificación. A regulación do procedemento en materia de descualificación establece, cun criterio contradictorio cos principios xerais que fundamentan o noso dereito administrativo, a suspensión automática pola interposición do recurso en sede xurisdiccional, suspensión da execución que non se levanta ata que non recaia sentenza firme e definitiva.

CONCELLO DE CANGAS

A CONCELLERÍA DE DESENVOLVEMENTO LOCAL E TURISMO
DO CONCELLO DE CANGAS

SAÚDA

O Movemento Cooperativista Galego e agradece o rigoroso traballo de análise e difusión dos modelos empresariais que afondan na democratización do proceso productivo.

*"Por certo ninguén lles dice
que son os heroes de agora
maiores que Alexandre Magno
nunha batalla perfecta..."*

José Afonso